Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 3. februára 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Verejné zákazky – Verejné obstarávanie – Smernica 2014/24/EÚ – Článok 2 ods. 1 bod 4 – Verejný obstarávateľ – Verejnoprávne inštitúcie – Pojem – Národná športová federácia – Uspokojovanie potrieb vo všeobecnom záujme – Dohľad nad riadením federácie zo strany verejnoprávnej inštitúcie“

V spojených veciach C-155/19 a C-156/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Consiglio di Stato (Štátna rada, Taliansko) zo 17. januára 2019 a doručený Súdnemu dvoru 22. februára 2019, ktorý súvisí s konaním:

Federazione Italiana Giuoco Calcio (FIGC),

Consorzio Ge.Se.Av. S. c. arl

proti

De Vellis Servizi Globali Srl,

za účasti:

Consorzio Ge.Se.Av. S. c. arl,

Comitato Olimpico Nazionale Italiano (CONI),

Federazione Italiana Giuoco Calcio (FIGC),

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory M. Vilaras, sudcovia N. Piçarra, D. Šváby (spravodajca), S. Rodin a K. Jürimäe,

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: R. Schiano, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 1. júla 2020,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Federazione Italiana Giuoco Calcio (FIGC), v zastúpení: L. Medugno a L. Mazzarelli, avvocati,

* Jazyk konania: taliančina.

– Consorzio Ge.Se.Av. S. c. arl, v zastúpení: V. Di Martino, avvocato,

– De Vellis Servizi Globali Srl, v zastúpení: D. Lipani, A. Catricalà, F. Sbrana a S. Grillo, avvocati,

– Comitato Olimpico Nazionale Italiano (CONI), v zastúpení: S. Fidanzia a A. Gigliola, avvocati,

– talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci D. Del Gaizo, avvocato dello Stato,

– Európska komisia, v zastúpení: G. Gattinara, P. Ondrůšek a L. Haasbeek, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 1. októbra 2020,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článku 2 ods. 1 bodu 4 písm. a) a c) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 2014, s. 65).

2 Tieto návrhy boli podané v rámci dvoch sporov medzi Federazione Italiana Giuoco Calcio (Talianska futbalová federácia, ďalej len „FIGC“) a spoločnosťou Consorzio Ge.Se.Av. S. c. arl (ďalej len „Consorzio“) na jednej strane a spoločnosťou De Vellis Servizi Globali Srl na druhej strane vo veci zadania verejnej zákazky spoločnosti Consorzio.

Právny rámec

Právo Únie

3 Článok 2 ods. 1 bod 4 smernice 2014/24 stanovuje:

„Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov

…

4. ‚verejnoprávne inštitúcie‘ sú inštitúcie, ktoré majú všetky tieto charakteristické znaky:
   a) sú zriadené na osobitný účel uspokojovania potrieb vo všeobecnom záujme, pričom nemajú priemyselnú ani komerčnú povahu;
   b) majú právnu subjektivitu a
   c) sú z väčšej časti financované štátnymi, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi alebo inými verejnoprávnymi inštitúciami; alebo ich riadenie podlieha dohľadu týchto orgánov alebo inštitúcií; alebo majú správnu, riadiacu alebo dozornú radu, v ktorej viac ako polovicu členov menujú štátne, regionálne alebo miestne orgány alebo iné verejnoprávne inštitúcie.“

Talianske právo

Zákonník verejného obstarávania

4 Článok 3 ods. 1 písm. d) decreto legislativo n. 50 – Codice dei contratti pubblici (legislatívny dekrét č. 50, ktorým sa schvaľuje Zákonník verejného obstarávania) z 18. apríla 2016 (riadna príloha GURI č. 91 z 19. apríla 2016, ďalej len „Zákonník verejného obstarávania“), stanovuje:

„Na účely tohto zákonníka:

…

d) ‚verejnoprávna inštitúcia‘ je každá inštitúcia, aj keď má právnu formu spoločnosti, ktorých demonštratívny výpočet je uvedený v prílohe IV:
   (1) je zriadená na osobitný účel uspokojovania potrieb vo všeobecnom záujme, pričom nemá priemyselnú ani komerčnú povahu;
   (2) má právnu subjektivitu

   a
   (3) je z väčšej časti financovaná štátnymi, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi alebo inými inštitúciami, ktoré sa spravujú verejným právom; alebo jej riadenie podlieha dohľadu týchto orgánov alebo inštitúcií; alebo má správnu, riadiacu alebo dozornú radu, ktorej viac ako polovicu členov vymenúvajú štátne, regionálne alebo miestne orgány alebo iné verejnoprávne inštitúcie.“

Zákonný dekrét č. 220

5 Článok 1 decreto-legge n. 220 – Disposizioni urgenti in materia di giustizia sportiva (zákonný dekrét č. 220 o naliehavých ustanoveniach týkajúcich sa športového súdnictva) z 19. augusta 2003 (GURI č. 192 z 20. augusta 2003), ktorý bol po zmenách zmenený na zákon článkom 1 n. 208 (zákon č. 208) zo 17. októbra 2003 (GURI č. 243 z 18. októbra 2003), stanovuje:

„1. Republika uznáva a podporuje autonómiu národného športového práva ako vyjadrenie medzinárodného športového práva v rámci Medzinárodného olympijského výboru.

2. Vzťahy medzi športovým právom a právom Republiky sa riadia zásadou autonómie, s výnimkou prípadov, keď sú subjektívne situácie súvisiace so športovým právom relevantné z hľadiska právneho poriadku Republiky.“

Legislatívny dekrét č. 242

6 Článok 1 decreto legislativo n. 242 – Riordino del Comitato olimpico nazionale italiano-CONI, a norma dell’articolo 11 della legge 15 marzo 1997, no 59 (legislatívny dekrét č. 242 o reorganizácii talianskeho národného olympijského výboru-CONI podľa článku 11 zákona č. 59 z 15. marca 1997) z 23. júla 1999 (GURI č. 176 z 29. júla 1999), v znení uplatniteľnom na spory vo veci samej (ďalej len „legislatívny dekrét č. 242“), znie takto:

„1. [Comitato Olimpico Nazionale Italiano (taliansky národný olympijský výbor), ďalej len ‚CONI‘] so sídlom v Ríme má právnu subjektivitu podľa verejného práva a je pod dohľadom Ministero per i Beni e le Attività Culturali (ministerstvo kultúrneho dedičstva a kultúrnych činností).“

7 Článok 2 ods. 1 uvedeného legislatívneho dekrétu znie:

„CONI… dodržiava zásady medzinárodného práva v oblasti športu v súlade s rozhodnutiami a smernicami Medzinárodného olympijského výboru, ďalej len ‚MOV'. Je zodpovedný za organizáciu a posilnenie národného športu, a najmä za prípravu športovcov a zabezpečenie vhodných prostriedkov pre olympijské hry a pre všetky ostatné národné alebo medzinárodné športové podujatia určené na olympijskú prípravu. V rámci športového práva… je tiež zodpovedný za prijatie opatrení na predchádzanie a zabránenie používania látok, ktoré menia prirodzenú fyzickú výkonnosť športovcov pri športových činnostiach, ako aj za propagáciu športu v čo najvyššej miere… v medziach ustanovení decreto del Presidente della Repubblica n. 616 (dekrét prezidenta republiky č. 616) z 24. júla 1977. …"

8 Článok 4 ods. 1 a 2 toho istého legislatívneho dekrétu stanovuje:

„1. Národná rada sa skladá z:

a) predsedu CONI, ktorý jej predsedá;

b) predsedov národných športových federácií;

c) talianskych členov MOV;

d) športovcov a športových technikov zastupujúcich národné športové federácie a pridružené športové disciplíny pod podmienkou, že im nikdy nebola pozastavená športová činnosť z dôvodu sankcie za akékoľvek použitie látok meniacich prirodzenú fyzickú výkonnosť pri športových činnostiach;

…

2. Zástupcovia [národných športových] federácií v oblasti olympijských športov musia v rámci Národnej rady CONI disponovať väčšinou hlasov."

9 Článok 5 legislatívneho dekrétu č. 242 stanovuje:

„1. V súlade s rozhodnutiami a smernicami MOV koná Národná rada v prospech šírenia olympijského ducha a reguluje a koordinuje národnú športovú činnosť, pričom z tohto hľadiska harmonizuje činnosti národných športových federácií a národných športových disciplín.

…

2. Národná rada plní nasledujúce úlohy:

a) prijíma stanovy a ďalšie normatívne akty spadajúce do jej pôsobnosti, ako aj usmernenia, ktorými sa riadi výklad a uplatňovanie platných pravidiel;

b) definuje základné zásady, s ktorými sa na účely uznania na športové účely musia zosúladiť stanovy národných športových federácií, pridružených športových disciplín, subjektov propagácie športu, ako aj športových organizácií a spoločností;

c) prijíma rozhodnutia o uznaní na športové účely národných športových federácií, športových spoločností a združení, subjektov propagácie športu, charitatívnych organizácií a iných športových disciplín pridružených ku CONI a k federáciám v súlade s požiadavkami stanovenými v stanovách…;

…

e) stanovuje kritériá a podmienky, ktoré upravujú vykonávanie kontroly nad národnými športovými federáciami, pridruženými športovými disciplínami a uznanými subjektmi propagácie športu;

…

eb) prijíma na návrh Národnej komisie rozhodnutia o zavedení nútenej správy nad národnými športovými federáciami alebo pridruženými športovými disciplínami v prípade, ak sa vyskytli závažné nezrovnalosti pri riadení alebo závažné porušenia športového práva zo strany riadiacich orgánov, v prípade preukázanej nemožnosti fungovania týchto orgánov alebo ak nie je zaručené uskutočnenie a priebeh národných športových súťaží za riadnych podmienok;

…“

10 Podľa článku 6 ods. 1 tohto legislatívneho dekrétu:

„Národná komisia pozostáva z:

a) predsedu CONI, ktorý jej predsedá;

b) talianskych členov MOV;

c) desiatich zástupcov národných športových federácií a pridružených športových disciplín;

…“

11 Článok 7 uvedeného legislatívneho dekrétu znie:

„1. Národná komisia vykonáva úlohy generálneho riaditeľstva pre administratívnu činnosť a riadenie CONI, pričom definuje jeho ciele a programy, a overí, či sú výsledky v súlade s danými usmerneniami.

2. Národná komisia plní nasledujúce úlohy:

…

e) na základe kritérií a podmienok stanovených v súlade s článkom 5 ods. 2 písm. e) vykonáva kontrolu národných športových federácií, pridružených športových disciplín a uznaných subjektov propagácie športu, pokiaľ ide o pravidelnú organizáciu súťaží, olympijskú prípravu, vrcholovú športovú činnosť a využívanie finančnej pomoci uvedenej v písm. d) tohto odseku;

f) navrhne Národnej rade zavedenie nútenej správy nad národnými športovými federáciami alebo pridruženými športovými disciplínami v prípade, ak sa vyskytli závažné nezrovnalosti pri riadení alebo závažné porušenia športového práva zo strany riadiacich orgánov, v prípade zistenej nemožnosti fungovania týchto orgánov alebo ak by neboli dodržané zákonné požiadavky na účely zabezpečenia uskutočnenia a priebehu národných športových súťaží za riadnych podmienok;

…“

12 Článok 15 ods. 1 až 6 uvedeného legislatívneho dekrétu uvádza:

„1. Národné športové federácie a pridružené športové disciplíny vykonávajú svoju športovú činnosť v súlade s rozhodnutiami a smernicami MOV, medzinárodných federácií a CONI, ako aj s ohľadom na verejný charakter určitých kategórií činností uvedených v stanovách CONI. Na týchto činnostiach

sa zúčastňujú športové spoločnosti a združenia a len v prípadoch stanovených stanovami národných športových federácií a pridružených športových disciplín, ktoré sa týkajú tejto osobitnej činnosti, aj jednotliví členovia.

2. Národné športové federácie a pridružené športové disciplíny majú povahu združení s právnou subjektivitou podľa súkromného práva. Ich cieľom nie je dosiahnutie zisku a v prípade neexistencie výslovných ustanovení tohto dekrétu sa na ne vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka a jeho vykonávacích predpisov.

3. Súvahy národných športových federácií a pridružených športových disciplín každoročne schvaľuje správny orgán federácie a potvrdzuje ich Národná komisia CONI. V prípade negatívneho stanoviska audítorov federácie alebo pridruženej federácie, alebo v prípade neschválenia Národnou komisiou CONI musí byť na rozhodnutie o schválení súvahy zvolané valné zhromaždenie spoločností a združení.

4. Valné zhromaždenie, ktoré volí riadiace orgány, schváli orientačné rozpočtové programy správneho orgánu, ktoré budú predložené valnému zhromaždeniu na kontrolu na konci každého štvorročného obdobia a obdobia mandátu, pre ktoré boli schválené.

5. Národná rada uznáva na športové účely národné športové federácie a pridružené športové disciplíny.

6. Právna subjektivita podľa súkromného práva sa novým národným športovým federáciám a pridruženým športovým disciplínam priznáva v súlade s decreto del Presidente della Repubblica n. 361 (dekrét prezidenta republiky č. 361) z 10. februára 2000 po predchádzajúcom uznaní na športové účely Národnou radou.

…“

13 Článok 16 ods. 1 legislatívneho dekrétu č. 242 stanovuje:

„Národné športové federácie a pridružené športové disciplíny sa riadia ustanoveniami stanov a regulačných aktov v súlade so zásadou vnútornej demokracie, zásadou, že ktokoľvek sa môže zúčastniť na športovej činnosti za podmienok rovnosti, a v súlade s vnútroštátnym a medzinárodným športovým právom.“

Stanovy CONI

14 Článok 1 stanov CONI stanovuje:

„1. [CONI] je konfederáciou národných športových federácií… a pridružených športových disciplín…

2. CONI… je orgánom pre disciplínu, reguláciu a riadenie športových činností, ktoré sa považujú za základný prvok fyzickej a morálnej prípravy jednotlivca a neoddeliteľnú súčasť vzdelávania a národnej kultúry. …“

15 Článok 6 stanov CONI stanovuje:

„1. Národná rada, ktorá je najvyšším orgánom zastúpenia talianskeho športu, šíri olympijskú myšlienku, zabezpečuje činnosť potrebnú na olympijskú prípravu, reguluje a koordinuje národnú športovú činnosť a zosúlaďuje činnosti národných športových federácií a pridružených športových disciplín.

…

4. Národná rada:

…

b) stanovuje základné zásady, ktoré na účely uznania na športové účely musia spĺňať stanovy národných športových federácií, pridružených športových disciplín, subjektov propagácie športu, uznaných verejnoprospešných združení a športových združení a spoločností, a prijíma Kódex športového súdnictva, ktorý musia dodržiavať všetky národné športové federácie a pridružené športové disciplíny;

c) na základe kritérií stanovených v stanovách prijíma rozhodnutia o uznaní národných športových federácií, pridružených športových disciplín, subjektov propagácie športu a uznaných verejnoprospešných združení na športové účely, pričom na tento účel zohľadňuje aj zastúpenie a olympijskú povahu športu, prípadné uznanie MOV a športovú tradíciu disciplíny;

…

e) definuje kritériá a podmienky vykonávania kontroly zo strany CONI v národných športových federáciách a pridružených športových disciplínach a v oblastiach športu aj v uznaných subjektoch propagácie športu;

e1) s cieľom zabezpečiť riadnu organizáciu športových súťaží stanovuje kritériá a podmienky kontrol [združených] športových spoločností zo strany federácií a subsidiárnej kontroly zo strany CONI v prípade, že sa preukážu nedostatky v kontrolách zo strany národných športových federácií;

…

f1) na návrh Národnej komisie rozhoduje o uvalení nútenej správy na národné športové federácie a pridružené športové federácie, ak sa vyskytli závažné nezrovnalosti pri riadení alebo závažné porušenia športového práva zo strany riadiacich orgánov, v prípade konštatovanej nemožnosti fungovania posledných uvedených orgánov alebo ak nie je zaručené uskutočnenie a priebeh národných športových súťaží za riadnych podmienok;

…“

16 Článok 7 ods. 5 stanov CONI stanovuje:

„Národná komisia:

…

e) na základe kritérií a podmienok stanovených Národnou radou kontroluje národné športové federácie, pokiaľ ide o verejné aspekty a osobitne pokiaľ ide o riadnu organizáciu pretekov, olympijskú prípravu, vrcholovú športovú činnosť a použitie poskytnutej finančnej pomoci a stanovuje kritériá na priznanie finančnej pomoci federáciám;

…

f) v prípade konštatovania závažných nezrovnalostí pri riadení alebo závažných porušení športového práva zo strany riadiacich orgánov, v prípade konštatovanej nemožnosti riadneho fungovania riadiacich orgánov alebo ak národné športové federácie neprijali regulačné postupy, alebo nezaviedli nútenú správu nad príslušnými vnútornými orgánmi, navrhuje Národnej rade zavedenie nútenej správy nad národnými športovými federáciami alebo pridruženými športovými disciplínami s cieľom zaručiť riadne uskutočnenie a priebeh národných športových podujatí;

…

g2) schvaľuje rozpočet a súvisiace programy činnosti, ako aj ročnú účtovnú súvahu národných športových federácií a pridružených športových disciplín;

…

h1) vymenúva audítorov zastupujúcich CONI v národných športových federáciách a pridružených športových disciplínach a v regionálnych výboroch CONI;

…

l) schvaľuje na športové účely stanovy, predpisy na vykonanie stanov, predpisy športového súdnictva a antidopingové predpisy národných športových federácií a pridružených športových disciplín po posúdení ich súladu so zákonom, stanovami CONI, základnými princípmi, smernicami a kritériami stanovenými Národnou radou, pričom v prípade potreby ich vráti v lehote 90 dní národným športovým federáciám a pridruženým športovým disciplínam na vykonanie potrebných zmien;

…“

17 Článok 20 ods. 4 stanov CONI znie:

„Národné športové federácie vykonávajú športovú činnosť a súvisiace propagačné činnosti v súlade s rozhodnutiami a pokynmi MOV a CONI, a to aj vzhľadom na verejný rozmer niektorých aspektov tejto činnosti. V rámci športového práva sa národným športovým federáciám priznáva technická, organizačná a riadiaca autonómia, a to pod kontrolou CONI.“

18 Podľa článku 21 stanov CONI:

„1. CONI uznáva národné športové federácie, ktoré spĺňajú podmienky:

a) vykonávanie športovej činnosti na vnútroštátnom území a na medzinárodnej úrovni, vrátane účasti na súťažiach a vykonávania vzdelávacích programov pre športovcov a technikov;

b) členstva v medzinárodnej federácii uznanej MOV, ak existuje, a riadenia činnosti v súlade s olympijskou chartou a pravidlami medzinárodnej federácie, ktorej sú členmi;

c) štatutárneho a regulačného režimu, ktorý je inšpirovaný zásadou vnútornej demokracie a účasti žien a mužov na športovej činnosti za rovnakých podmienok a rovnakých príležitostí, ako aj v súlade s rezolúciami a smernicami MOV a CONI;

d) volebných postupov a zloženia riadiacich orgánov v súlade s ustanoveniami článku 16 ods. 2 [legislatívneho dekrétu č. 242].

…

3. Ak uznaná národná športová federácia nespĺňa podmienky uvedené v odseku 1 vyššie, Národná rada CONI rozhodne o odvolaní priznaného uznania.“

19 Článok 22 stanov CONI stanovuje:

„1. Stanovy národných športových federácií musia rešpektovať základné zásady stanovené Národnou radou a ich cieľom je najmä zabezpečiť stálu rovnováhu medzi právami a povinnosťami profesionálnych a amatérskych sektorov, a to aj medzi rôznymi kategóriami tej istej športovej oblasti.

2. Stanovy národných športových federácií definujú spôsob výkonu aktívnej a pasívnej voľby športovcov a športových technikov v súlade s odporúčaniami MOV, ako aj so základnými zásadami Národnej rady CONI.

…

4. Valné zhromaždenie druhej úrovne, tvorené zástupcami zvolenými na územnej úrovni, je povolené v národných športových federáciách, ktoré majú viac ako 2 000 združení a pridružených spoločností oprávnených voliť.

5. Národná komisia má 90 dní na schválenie stanov národných športových federácií na športové účely. Na tento účel musí posúdiť ich súlad so zákonom, stanovami CONI a základnými zásadami stanovenými Národnou radou CONI. V prípade nesúladu a v lehote 90 dní od predloženia stanov generálnemu sekretariátu Národná komisia zašle tento dokument dotknutým federáciám s uvedením kritérií, ktoré treba dodržať pri vykonaní potrebných zmien. Ak táto lehota 90 dní uplynie bez toho, aby došlo k takémuto vráteniu, stanovy federácie sa považujú za schválené. Ak národné športové federácie neupravia svoje stanovy v uvedenom zmysle, Národná komisia môže určiť *ad hoc* komisára a v najzávažnejších prípadoch po výzve zrušiť uznanie.

5a Stanovy definujú právomoci dohľadu a kontroly, ktoré môžu vykonávať federácie s ohľadom na vzájomné prepojenie ich štruktúry.

…“

20 Článok 23 stanov CONI stanovuje:

„1. V súlade s legislatívnym dekrétom č. 242 a s jeho následnými zmenami a doplneniami, okrem tých, ktorých verejný rozmer je výslovne stanovený zákonom, majú verejný charakter len tie činnosti národných športových federácií, ktoré súvisia s prijímaním a členstvom športových spoločností a združení, ako aj jednotlivých členov, so zrušením na základe akéhokoľvek dôvodu a so zmenou rozhodnutí o prijatí alebo členstve, s kontrolou riadneho priebehu profesionálnych športových súťaží a majstrovstiev, s využívaním verejných dotácií a s prevenciou a sankcionovaním dopingu, ako aj činnosti súvisiace s olympijskou prípravou a vrcholovou prípravou, so vzdelávaním technikov a s využívaním a riadením verejných športových zariadení.

1a Pri výkone činností verejného charakteru uvedených v odseku 1 národné športové federácie konajú v súlade s usmerneniami a kontrolami CONI a vykonávajú svoju činnosť v súlade so zásadami nestrannosti a transparentnosti. Verejný charakter činnosti nemení bežný súkromnoprávny režim, ktorému podliehajú ich jednotlivé akty a súvisiace subjektívne právne situácie.

1b Národná komisia stanovuje kritériá a postupy na zabezpečenie súladu federatívnych rozhodnutí s programami CONI, pokiaľ ide o konkurencieschopnosť národných tímov, ochranu národného športového dedičstva a jeho špecifickú identitu a potrebu zabezpečiť efektívne vnútorné riadenie.

2. Na základe kritérií a podmienok stanovených Národnou radou Národná komisia schvaľuje rozpočty národných športových federácií a určuje im pridelené finančné príspevky. V tejto súvislosti môže definovať osobitné alokačné sektory, pričom bude venovať osobitnú pozornosť podpore športu u mladých ľudí, príprave olympijských hier a vrcholovej športovej činnosti.

3. Národná komisia dohliada na riadne fungovanie národných športových federácií. Ak sa vyskytli závažné nezrovnalosti pri riadení alebo závažné porušenia športového práva zo strany riadiacich orgánov, ak sa preukáže nemožnosť ich fungovania alebo ak nie je zaručený riadny začiatok a uskutočnenie športových súťaží, Národná komisia navrhne Národnej rade vymenovanie komisára.“

Spory vo veciach samých a prejudiciálne otázky

21 De Vellis Servizi Globali bola vyzvaná, aby sa zúčastnila na rokovacom konaní organizovaného FIGC na účely zadania služieb nosenia batožiny pre potreby národných tímov a skladu FIGC v Ríme (Taliansko) na obdobie troch rokov. Keďže zákazka bola po skončení tohto konania zadaná spoločnosti Consorzio, De Vellis Servizi Globali napadla podmienky, za akých bolo vedené toto konanie na Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd pre Lazio, Taliansko), pričom tvrdila, že FIGC sa má považovať za verejnoprávnu inštitúciu v zmysle článku 3 ods. 1 písm. d) Zákonníka o verejnom obstarávaní, a teda mala dodržiavať pravidlá zverejňovania stanovené týmto zákonníkom.

22 Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd pre Lazio) žalobe spoločnosti De Vellis Servizi Globali vyhovel a zrušil zadanie zákazky v prospech spoločnosti Consorzio.

23 FIGC a Consorzio podali odvolanie proti rozsudku tohto súdu na Consiglio di Stato (Štátna rada, Taliansko). Oba tieto subjekty spochybňujú predpoklad, podľa ktorého by FIGC mala byť považovaná za „verejnoprávnu inštitúciu“, a teda aj právomoc správneho súdu a vyhovenie žalobe zo strany Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd pre Lazio).

24 Vnútroštátny súd uvádza, že na určenie, či na rozhodnutie tohto sporu sú príslušné talianske správne súdy a či FIGC bola povinná uplatniť pravidlá týkajúce sa verejného obstarávania, je potrebné najskôr určiť, či ju možno označiť za „verejnoprávnu inštitúciu“ v zmysle článku 3 ods. 1 písm. d) Zákonníka verejného obstarávania, ktorý preberá článok 2 ods. 1 bod 4 smernice 2014/24.

25 Vnútroštátny súd sa predovšetkým v prvom rade pýta, či FIGC spĺňa podmienku uvedenú v článku 2 ods. 1 bode 4 písm. a) smernice 2014/24, podľa ktorej „verejnoprávna inštitúcia“ znamená každú inštitúciu, ktorá bola zriadená na osobitný účel plnenia potrieb všeobecného záujmu, ktoré nemajú priemyselný alebo obchodný charakter.

26 V tejto súvislosti vnútroštátny súd na jednej strane uvádza, že FIGC je ako národná športová federácia súkromnoprávnym subjektom s právnou subjektivitou, ktorý štát len uznáva podľa procesných schém uznávania právnických osôb súkromného práva a ktorého verejný charakter niektorých činností nemení všeobecný režim súkromného práva, ktorému podlieha. Navyše vzhľadom na jej schopnosť samofinancovania a vzhľadom na rozsudok z 15. januára 1998, Mannesmann Anlagenbau Austria a i. (C-44/96, EU:C:1998:4), iné činnosti než verejné úlohy, ktoré sú jej zverené na základe taxatívneho zoznamu, možno považovať za činnosti, ktoré patria do jej všeobecnej súkromnoprávnej právomoci, bez ohľadu na jej povinnosť plniť tieto úlohy.

27 Na druhej strane vnútroštátny súd vysvetľuje, že je tiež možné domnievať sa, že táto formálna kvalifikácia *ex lege* nie je rozhodujúca, keďže národné športové federácie podliehajúce dohľadu CONI sú zo zákona povinné sledovať ciele verejného záujmu, ktoré taxatívne vyplývajú z článku 23 stanov CONI, konať v súlade so smernicami a kontrolami CONI, byť uznané zo strany CONI na športové účely a dodržiavať zásady nestrannosti a transparentnosti. Za týchto podmienok sa možno domnievať, že každá vedľajšia činnosť, akou je služba nosenia batožiny, má funkčnú povahu vo vzťahu k úlohám verejnej povahy do tej miery, že je ich neoddeliteľnou súčasťou.

28 V druhom rade sa vnútroštátny súd, ktorý uvádza, že FIGC nepatrí do prvej a tretej časti alternatívy uvedenej v článku 2 ods. 1 bode 4 písm. c) smernice 2014/24, pýta, či táto federácia spĺňa podmienku uvedenú v druhej časti tejto alternatívy, podľa ktorej na to, aby subjekt mohol byť kvalifikovaný ako „verejnoprávna inštitúcia“, musí jeho riadenie podliehať kontrole orgánu verejnej moci, akým je CONI.

29 V tejto súvislosti vnútroštátny súd uvádza, že samotný CONI, ktorý podlieha dohľadu Ministro per i beni e le attività culturali (ministerstvo kultúrneho dedičstva a kultúrnych činností), má vo vzťahu k národným športovým federáciám, ako je FIGC, rôzne právomoci, medzi ktoré patria právomoci uznávania na športové účely, kontroly a riadenia činností verejného charakteru, ako aj schvaľovanie ročných súvah a zavedenie nútenej správy.

30 Zdôrazňuje však tiež, že FIGC možno považovať za subjekt, ktorý nie je pod dominantným vplyvom CONI z dôvodu, že národné športové federácie sa zúčastňujú na najvyšších orgánoch CONI a že právomoci CONI voči nim nepredstavujú dohľad, ktorý sa obvykle vykonáva nad verejnoprávnymi inštitúciami, keďže schválenie ročných súvah sa obmedzuje najmä na overenie použitia verejných príspevkov.

31 Za týchto okolností Consiglio di Stato (Štátna rada) rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky, ktoré majú v oboch veciach C-155/19 a C-156/19 rovnaké znenie:

„1. a) Možno FIGC kvalifikovať na základe charakteristík vnútroštátnej právnej úpravy v oblasti športu ako verejnoprávnu inštitúciu, t. j. subjekt zriadený na účely uspokojovania potrieb vo všeobecnom záujme, ktoré nemajú priemyselnú ani komerčnú povahu?
b) Je v prípade FIGC splnená najmä požiadavka týkajúca sa účelu vzniku organizácie, a to aj v prípade neexistencie formálneho aktu, ktorým sa zriaďuje verejnoprávna inštitúcia, a napriek jej charakteru združenia, a to z dôvodu, že patrí do odvetvového práva (športové právo) organizovaného podľa verejnoprávnych modelov a že je povinná dodržiavať zásady a pravidlá, ktoré vypracovali CONI a medzinárodné športové organizácie, a to na základe uznania na športové účely zo strany tohto vnútroštátneho verejnoprávneho subjektu?
c) Možno uvedenú požiadavku okrem toho považovať za splnenú v prípade takej športovej federácie, akou je FIGC, ktorá je schopná sama sa financovať, a to pokiaľ ide o činnosť, ktorá nemá verejnoprávny význam, ako je činnosť v prejedávanej veci, alebo treba naopak považovať za prevažujúcu potrebu zabezpečiť v každom prípade uplatňovanie právnych predpisov v oblasti verejného obstarávania, a to vo všetkých prípadoch zadávania akéhokoľvek druhu zákaziek medzi takýmto subjektom a tretími osobami?

2. a) Možno na základe právnych vzťahov medzi CONI a FIGC vyvodiť záver, že CONI má dominantný vplyv na FIGC, a to s ohľadom na zákonné právomoci, pokiaľ ide o uznávanie spoločnosti na športové účely, schvaľovanie ročnej súvahy, dohľad nad riadením a správnym fungovaním jej orgánov a zavedenie nútenej správy nad ňou?
b) Sú naopak tieto právomoci nedostatočné na to, aby bola splnená požiadavka dominantného verejného vplyvu, ktorý je typický pre verejnoprávnu inštitúciu, z dôvodu kvalifikovanej účasti prezidentov a zástupcov športových federácií v základných orgánoch CONI?“

32 Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora z 2. apríla 2019 boli veci C-155/19 a C-156/19 spojené na spoločné konanie na účely písomnej a ústnej časti konania, ako aj rozsudku.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej prejudiciálnej otázke

33 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 2 ods. 1 bod 4 písm. a) smernice 2014/24 vykladať v tom zmysle, že subjekt poverený úlohami verejnej povahy, ktoré sú taxatívne definované vnútroštátnym právom, možno považovať za subjekt, ktorý bol zriadený na osobitný účel plnenia potrieb všeobecného záujmu, ktoré nemajú priemyselný alebo obchodný

charakter v zmysle tohto ustanovenia, aj keď tento subjekt nie je zriadený vo forme správneho orgánu, ale združenia, na ktoré sa vzťahuje súkromné právo, a niektoré z jeho činností, ktoré je schopné samo financovať, nemajú verejný charakter.

34 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa článku 2 ods. 1 bodu 4 písm. a) až c) smernice 2014/24 je „verejnoprávna inštitúcia“ každá inštitúcia, ktorá po prvé bola zriadená na osobitný účel uspokojovania potrieb vo všeobecnom záujme, ktoré nemajú priemyselný alebo obchodný charakter, po druhé má právnu subjektivitu a po tretie jej činnosť je z väčšej časti financovaná štátnymi, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi alebo inými verejnoprávnymi inštitúciami, alebo jej riadenie podlieha dohľadu týchto orgánov alebo inštitúcií, alebo má správnu, riadiacu alebo dozornú radu, v ktorej viac ako polovicu členov menujú štátne, regionálne alebo miestne orgány alebo iné verejnoprávne inštitúcie.

35 Súdny dvor už rozhodol, že tri podmienky uvedené v článku 2 ods. 1 bode 4 písm. a) až c) smernice 2014/24 sú kumulatívne, pričom tri kritériá uvedené v tretej podmienke majú alternatívnu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudky z 12. septembra 2013, IVD, C-526/11, EU:C:2013:543, bod 20, ako aj z 5. októbra 2017, LitSpecMet, C-567/15, EU:C:2017:736, bod 30 a citovanú judikatúru).

36 Pokiaľ ide o prvú z týchto troch podmienok uvedenú v článku 2 ods. 1 bode 4 písm. a) smernice 2014/24, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že normotvorca Únie chcel podriadiť záväzným pravidlám verejného obstarávania iba subjekty zriadené na osobitný účel plnenia potrieb všeobecného záujmu, ktoré nemajú priemyselný alebo obchodný charakter a ktorých činnosť zodpovedá takým potrebám (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. októbra 2017, LitSpecMet, C-567/15, EU:C:2017:736, bod 35).

37 V tejto súvislosti dotknutý subjekt musí, bez ohľadu na to, či už od svojho založenia, alebo po ňom, skutočne zabezpečiť uspokojenie potrieb všeobecného záujmu, pričom zabezpečenie takýchto potrieb musí byť objektívne konštatované (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. decembra 2002, Universale-Bau a i., C-470/99, EU:C:2002:746, bod 63).

38 V prejednávanej veci z vysvetlení poskytnutých vnútroštátnym súdom vyplýva, že v Taliansku činnosť verejného záujmu, ktorú predstavuje šport, vykonáva každá z národných športových federácií v rámci úloh verejnej povahy, ktoré sú týmto federáciám výslovne zverené článkom 15 ods. 1 legislatívneho dekrétu č. 242 a taxatívne vymenované v článku 23 ods. 1 stanov CONI.

39 V tejto súvislosti sa zdá, že viaceré úlohy vymenované v článku 23 ods. 1 stanov CONI, ako je kontrola riadneho priebehu súťaží a šampionátov, prevencia a sankcionovanie dopingu alebo olympijská a vrcholová príprava, nemajú priemyselný alebo obchodný charakter, čo však prináleží overiť vnútroštátnemu súdu. Za týchto podmienok, keďže národná športová federácia skutočne zabezpečuje takéto úlohy, spĺňa podmienku uvedenú v článku 2 ods. 1 bode 4 písm. a) smernice 2014/24.

40 Tento záver nemôže spochybniť v prvom rade skutočnosť, že FIGC má právnu formu súkromnoprávneho združenia a že jej vytvorenie v dôsledku toho nevyplýva z formálneho aktu, ktorým sa zriaďuje správny orgán.

41 Na jednej strane znenie článku 2 ods. 1 bodu 4 smernice 2014/24 neobsahuje nijaký odkaz na spôsob vytvorenia ani na právnu formu subjektu. Na druhej strane treba pripomenúť, že pojem „verejnoprávna inštitúcia“ sa musí vykladať funkčne nezávisle od formálnych podmienok jeho vykonania, takže táto potreba bráni tomu, aby sa rozlišovalo podľa formy a právneho režimu, do ktorého dotknutý subjekt patrí podľa vnútroštátneho práva, alebo podľa právnej formy ustanovení vytvárajúcich tento subjekt (pozri v tomto zmysle rozsudky z 10. novembra 1998, BFI Holding, C-360/96, EU:C:1998:525, bod 62; z 15. mája 2003, Komisia/Španielsko, C-214/00, EU:C:2003:276, body 55 a 56, ako aj z 12. septembra 2013, IVD, C-526/11, EU:C:2013:543, bod 21 a citovanú judikatúru).

42 V druhom rade je irelevantná aj skutočnosť, že FIGC vykonáva popri činnostiach verejného záujmu taxatívne vymenovaných v článku 23 ods. 1 stanov CONI aj iné činnosti, ktoré predstavujú veľkú časť všetkých jej činností a ktoré sa samofinancujú.

43 Súdny dvor už rozhodol, že nie je podstatné, či subjekt okrem plnenia úloh na uspokojovanie potrieb vo všeobecnom záujme uskutočňuje aj iné činnosti a či uspokojovanie potrieb vo všeobecnom záujme predstavuje len relatívne malú časť činností skutočne vykonávaných týmto subjektom, ak tento subjekt pokračuje v plnení potrieb, ktoré je osobitne povinný uspokojovať (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. novembra 1998, BFI Holding, C-360/96, EU:C:1998:525, bod 55).

44 Treba spresniť, že za týchto podmienok skutočnosť, že národná športová federácia má schopnosť samofinancovania najmä vzhľadom na činnosti, ktoré vykonáva a ktoré nemajú verejný charakter, nemôže mať, ako uviedol generálny advokát v bode 56 svojich návrhov, akýkoľvek význam, keďže takáto schopnosť samofinancovania nemá vplyv na poskytovanie úloh verejnej povahy.

45 Okrem toho ani rozsudok z 15. januára 1998, Mannesmann Anlagenbau Austria a i. (C-44/96, EU:C:1998:4), neumožňuje dospieť k inému záveru.

46 Na jednej strane úvahy uvedené v bodoch 20 až 35 tohto rozsudku presne ilustrujú líniu judikatúry pripomenutej v bode 43 tohto rozsudku, ktorá v podstate znamená, že na určenie, či subjekt možno považovať za verejnoprávnu inštitúciu, nie je podstatné, či tento subjekt vykonáva iné činnosti ako tie, ktoré slúžia na uspokojovanie potrieb všeobecného záujmu, aj keď tieto posledné uvedené činnosti nie sú významné.

47 Na druhej strane úvahy uvedené v bodoch 38 až 41 rozsudku z 15. januára 1998, Mannesmann Anlagenbau Austria a i. (C-44/96, EU:C:1998:4), nie sú relevantné na účely vyriešenia sporu vo veci samej, ktorého vlastnosti sa odlišujú od vlastností situácie opísanej v uvedenom rozsudku, teda situácie spoločnosti založenej a z väčšej časti vlastnenej verejným obstarávateľom s cieľom vykonávať obchodné činnosti, v súvislosti s ktorými má prospech z prevodu finančných prostriedkov vyplývajúcich z činností, ktoré tento verejný obstarávateľ vykonáva s cieľom uspokojiť potreby všeobecného záujmu iného ako priemyselného alebo obchodného charakteru.

48 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 2 ods. 1 bod 4 písm. a) smernice 2014/24 sa má vykladať v tom zmysle, že subjekt poverený úlohami verejnej povahy, ktoré sú taxatívne definované vnútroštátnym právom, možno považovať za subjekt, ktorý bol zriadený na osobitný účel plnenia potrieb všeobecného záujmu, ktoré nemajú priemyselný alebo obchodný charakter v zmysle tohto ustanovenia, aj keď tento subjekt nebol zriadený vo forme správneho orgánu, ale združenia, na ktoré sa vzťahuje súkromné právo, a niektoré z jeho činností, ktoré je schopný samofinancovať, nemajú verejný charakter.

O druhej otázke

49 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či sa druhá časť alternatívy uvedenej v článku 2 ods. 1 bode 4 písm. c) smernice 2014/24 má vykladať v tom zmysle, že riadenie národnej športovej federácie sa má považovať za podriadené kontrole verejného orgánu, a to jednak vzhľadom na právomoci, ktoré má tento orgán voči takejto federácii, a jednak vzhľadom na skutočnosť, že základné orgány uvedeného orgánu sú zložené hlavne zo zástupcov všetkých národných športových federácií.

50 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že každé z alternatívnych kritérií uvedených v článku 2 ods. 1 bode 4 písm. c) smernice 2014/24, ako sú pripomenuté v bode 34 tohto rozsudku, odráža úzke prepojenie inštitúcie vo vzťahu k štátu, regionálnym alebo miestnym orgánom alebo iným verejnoprávnym inštitúciám, a že pokiaľ ide konkrétne o kritérium týkajúce sa kontroly riadenia, takáto kontrola sa zakladá na konštatovaní aktívnej kontroly nad riadením dotknutej inštitúcie, ktorá

vytvára závislosť dotknutej inštitúcie od orgánov verejnej moci v rovnakej miere ako v prípade, ak by bolo splnené jedno z dvoch zvyšných alternatívnych kritérií, čo umožňuje orgánom verejnej moci ovplyvňovať rozhodnutia tejto inštitúcie v oblasti verejného obstarávania (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. februára 2003, Adolf Truley, C-373/00, EU:C:2003:110, body 68, 69 a 73, ako aj citovanú judikatúru).

51 Preto následná kontrola v zásade nespĺňa toto kritérium, keďže neumožňuje orgánom verejnej moci ovplyvňovať rozhodnutia dotknutej inštitúcie v tejto oblasti (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. septembra 2013, IVD, C-526/11, EU:C:2013:543, bod 29 a citovanú judikatúru).

52 V prejednávanej veci z vnútroštátnej právnej úpravy, a najmä z ustanovení článku 1 zákonného dekrétu č. 220 v spojení s ustanoveniami článku 2 ods. 1 a článku 5 ods. 1 legislatívneho dekrétu č. 242, ako aj z článku 1 ods. 2 a článku 6 ods. 1 stanov CONI vyplýva, že úlohou CONI ako orgánu pre disciplínu, reguláciu a riadenie športových aktivít je v rámci autonómie športového práva a v súlade so zásadami medzinárodného športového práva organizovať a posilňovať národný šport, osobitne prípravu športovcov a zabezpečenie vhodných prostriedkov na olympijskú prípravu, prijať antidopingové opatrenia a v čo najväčšej miere propagovať šport. Na tento účel Národná rada CONI, ktorá je najvyšším orgánom zastúpenia talianskeho športu, šíri olympijskú myšlienku, zabezpečuje činnosť potrebnú na olympijskú prípravu, reguluje a koordinuje národnú športovú činnosť a zosúlaďuje okrem iného činnosti národných športových federácií.

53 Zdá sa teda, že CONI tým, že vykonáva v podstate regulačnú a koordinačnú funkciu, predstavuje vrcholovú organizáciu, ktorej cieľom je predovšetkým adresovať národným športovým federáciám spoločné športové, etické a štrukturálne pravidlá s cieľom regulovať športovú prax harmonizovaným spôsobom v súlade s medzinárodnými pravidlami, najmä v rámci súťaží a prípravy na olympijské hry. V tejto súvislosti treba okrem iného uviesť, že podľa článku 7 ods. 2 písm. e) legislatívneho dekrétu č. 242 kontrola CONI nad týmito federáciami sa v podstate obmedzuje na oblasti riadnej organizácie súťaží, olympijskej prípravy, vrcholového športu a používania finančnej pomoci, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

54 Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru naopak nevyplýva, že CONI by mala upravovať detaily každodennej športovej činnosti alebo zasahovať do konkrétneho riadenia národných športových federácií a vzťahov, ktoré udržiavajú, ako to v podstate uviedol generálny advokát v bode 29 svojich návrhov, so základnými štruktúrami, ktorými sú kluby, združenia a iné verejné alebo súkromné subjekty, ako aj s každým jednotlivcom, ktorý chce vykonávať šport.

55 Táto definícia role a úlohy CONI sa zdá byť podporená článkom 20 ods. 4 stanov CONI, podľa ktorého majú národné športové federácie napriek tomu, že sú povinné vykonávať športovú činnosť a zodpovedajúce propagačné činnosti v súlade s rozhodnutiami a pokynmi MOV a CONI, technickú, organizačnú a riadiacu samostatnosť v rámci športového práva. Zdá sa teda, že s výnimkou oblastí, v ktorých je CONI oprávnená zasahovať a vykonávať kontrolu, majú tieto federácie širokú autonómiu, pokiaľ ide o ich riadenie a riadenie rôznych aspektov športovej disciplíny, za ktorú zodpovedajú, pričom ich vzťah s CONI sa na prvý pohľad obmedzuje na dodržiavanie usmernení a všeobecných pravidiel stanovených CONI. Článok 15 ods. 4 legislatívneho dekrétu č. 242 okrem toho spresňuje, že práve valné zhromaždenie príslušnej národnej športovej federácie schvaľuje a kontroluje orientačné rozpočtové programy správneho orgánu, čo ešte viac potvrdzuje, že uvedené federácie majú úplnú autonómiu riadenia.

56 V takejto situácii, ktorá je vzhľadom na veľkú rozmanitosť riešení použitých v rôznych členských štátoch vlastná talianskemu športovému právu, treba vychádzať z toho, že verejná správa poverená predovšetkým vypracovaním pravidiel v oblasti športu, overovaním ich správneho uplatňovania a zasahovaním výlučne na úrovni organizácie súťaží a olympijskej prípravy bez toho, aby upravovala

organizáciu a každodenné vykonávanie športovej činnosti rôznych športových disciplín, nemôže byť na prvý pohľad považovaná za hierarchický orgán, ktorý by mohol kontrolovať a riadiť národné športové federácie, a už vôbec nie, ak uvedené federácie majú úplnú autonómiu riadenia.

57 Autonómia riadenia priznaná národným športovým federáciám v Taliansku teda *a priori* svedčí proti takej aktívnej kontrole zo strany CONI, ktorá by mohla ovplyvniť riadenie národnej športovej federácie, akou je FIGC, najmä v oblasti zadávania verejných zákaziek.

58 Túto domnienku však možno vyvrátiť, ak sa preukáže, že v skutočnosti rôzne právomoci, ktoré má CONI voči FIGC, majú za následok vznik závislosti tejto federácie od CONI do takej miery, že CONI môže ovplyvniť rozhodnutia uvedenej federácie v oblasti verejného obstarávania. V tejto súvislosti duch športovej súťaže, ktorého organizácia a konkrétne riadenie prináleží národným športovým federáciám, ako bolo uvedené v bode 55 tohto rozsudku, vyžaduje, aby sa tieto rôzne právomoci CONI nechápali príliš technickým spôsobom, ale aby sa vykladali skôr vecným než formálnym spôsobom.

59 V dôsledku toho prináleží vnútroštátnemu súdu, aby preskúmal, či rôzne právomoci, ktoré má CONI vo vzťahu k FIGC, ako celok naznačujú existenciu závislosti spojenej s takouto možnosťou vplyvu. Hoci toto overenie prináleží výlučne vnútroštátnemu súdu, Súdny dvor, ktorý rozhoduje o návrhu na začatie prejudiciálneho konania, môže prípadne poskytnúť objasnenia, ktoré vnútroštátny súd usmernia pri jeho rozhodovaní (pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. mája 2019, Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego, C-614/17, EU:C:2019:344, bod 37 a citovanú judikatúru).

60 Po prvé, pokiaľ ide o právomoc CONI uznať národné športové federácie na športové účely, ako vyplýva z článku 5 ods. 2 písm. c) a článku 15 ods. 5 a 6 legislatívneho dekrétu č. 242, ako aj z článku 6 ods. 4 písm. b) a c) stanov CONI, je potrebné uviesť, že CONI v tomto rámci uplatňuje všeobecnú právnu úpravu, ktorá je podľa písomných pripomienok talianskej vlády rovnaká pre všetky športové subjekty vo forme združenia, ktoré chcú získať právnu subjektivitu alebo ktoré sú závislé, hoci aj v menšej miere, od verejných príspevkov. Na druhej strane zo spisu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že uznanie zo strany CONI je iba predbežnou etapou, ktorá sa týka len procesu uznávania na športové účely, pričom všetky tieto federácie sú uznávané jednotne spôsobom a podmienkami stanovenými platnou talianskou právnou úpravou, v tomto prípade dekrétom prezidenta republiky č. 361 z 10. februára 2000.

61 Okrem toho z ustanovení článku 6 ods. 4 písm. c) v spojení s článkom 21 ods. 1 stanov CONI vyplýva, že s výhradou overenia vnútroštátnym súdom sa kritériá, na základe ktorých sa uznanie priznáva, vôbec nevzťahujú na aspekty riadenia dotknutej federácie, ale týkajú sa všeobecných podmienok, ktoré musí spĺňať každá národná športová federácia v oblasti športu a organizácie, ako aj dodržiavania základných pravidiel, ako je zásada vnútornej demokracie a zásada rovnosti pohlaví a príležitostí. V rovnakej myšlienkovej línii môže Národná rada CONI zrušiť uznanie národnej športovej federácie podľa článku 21 ods. 3 stanov CONI len za predpokladu, že dotknutá federácia už nespĺňa podmienky uvedené v článku 21 ods. 1 týchto stanov.

62 Je pravda, ako uviedol generálny advokát v bode 71 svojich návrhov, že proces uznávania sa podľa ustanovení článku 5 ods. 2 písm. b) legislatívneho dekrétu č. 242 v spojení s článkom 6 ods. 4 písm. b) stanov CONI spája s preskúmaním súladu stanov príslušnej národnej športovej federácie so základnými zásadami stanovenými Národnou radou CONI. Výraz „základné zásady“ vykladaný v spojení so zásadami, ktoré musia spĺňať štatutárne a regulačné akty týchto federácií podľa článku 16 ods. 1 legislatívneho dekrétu č. 242, ako aj článku 21 ods. 1 písm. c) a článku 22 ods. 1 až 3 stanov CONI, však podľa všetkého potvrdzuje, že Národná rada CONI môže definovať len organizačné pravidlá založené na zásade vnútornej demokracie, ktorú musia stanovy uvedených federácií dodržiavať, a to bez toho, aby mohla federáciám uložiť podrobné a komplexné pravidlá riadenia.

63 Keďže zásah CONI sa obmedzuje na stanovenie základných zásad s cieľom harmonizovať všeobecnú právnu úpravu, ktorej podliehajú všetky národné športové federácie, a zabezpečiť, aby tieto federácie boli operatívne v športovej disciplíne, ktorá je im zverená, na vnútroštátnej a medzinárodnej úrovni, pričom sledujú ciele stanovené zákonom a prijímajú štatutárne a regulačné ustanovenia, ktoré sú v súlade s týmto zákonom a so zásadou vnútornej demokracie, na prvý pohľad sa nezdá, že by predchádzajúce uznanie FIGC na športové účely samo osebe umožňovalo CONI následne vykonávať aktívnu kontrolu riadenia tejto federácie tak, že by mohol ovplyvňovať rozhodnutia tejto federácie v oblasti verejného obstarávania.

64 Pokiaľ ide po druhé o právomoc CONI stanovenú v článku 5 ods. 2 písm. a) a v článku 15 ods. 1 legislatívneho dekrétu č. 242, ako aj v článku 20 ods. 4 a článku 23 ods. 1a a článku 23 ods. 1b stanov CONI, prijímať vo vzťahu k talianskym športovým federáciám usmernenia, rozhodnutia, smernice a pokyny týkajúce sa výkonu športovej činnosti, za ktorú sú tieto federácie zodpovedné, vnútroštátnemu súdu prináleží overiť, ako FIGC, CONI a talianska vláda uviedli na pojednávaní, či všetky tieto normy ukladajú národným športovým federáciám globálne, široké a abstraktné pravidlá a všeobecné usmernenia týkajúce sa organizácie športu vo verejnom rozmere, takže CONI aktívne nezasahuje do riadenia týchto federácií tak, aby mohol ovplyvňovať ich rozhodnutia v oblasti verejného obstarávania, alebo naopak CONI môže podriadiť tieto federácie veľmi podrobným pravidlám riadenia a uložiť im určitý spôsob riadenia, najmä v oblasti verejného obstarávania (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. februára 2001, Komisia/Francúzsko, C-237/99, EU:C:2001:70, body 50 až 52 a 57).

65 Po tretie, pokiaľ ide o právomoc CONI schvaľovať na športové účely stanovy národných športových federácií, treba uviesť, že pri výkone tejto právomoci, ako vyplýva z článku 7 ods. 5 písm. l) a článku 22 ods. 5 stanov CONI, CONI môže posúdiť súlad stanov týchto federácií len so zákonom, jej vlastnými stanovami a základnými zásadami, ktoré stanovuje. Za týchto podmienok prináleží vnútroštátnemu súdu, aby overil, či CONI mohol pri schvaľovaní stanov uložiť FIGC také zmeny, ktoré by obmedzili jej autonómiu riadenia, alebo v rámci posudzovania stanov zrušiť uznanie FIGC z dôvodu, že FIGC neakceptovala zmeny, ktorých cieľom bolo obmedzenie jej autonómie riadenia, alebo jej uložiť vopred určené správanie v oblasti riadenia.

66 Po štvrté, pokiaľ ide o právomoc CONI schváliť ročnú súvahu a ročné rozpočty národných športových federácií, ako je uvedená v článku 15 ods. 3 legislatívneho dekrétu č. 242, ako aj v článku 7 ods. 5 písm. g2) a článku 23 ods. 2 stanov CONI, vnútroštátnemu súdu prináleží overiť, či sa CONI v tejto súvislosti obmedzuje na vykonanie kontroly súvah a rovnováhy rozpočtu len z účtovného hľadiska, čo by nenaznačovalo aktívnu kontrolu riadenia týchto federácií (pozri v tomto zmysle rozsudky z 1. februára 2001, Komisia/Francúzsko, C-237/99, EU:C:2001:70, bod 53, a z 12. septembra 2013, IVD, C-526/11, EU:C:2013:543, bod 29), alebo či sa toto overenie týka aj súčasného riadenia uvedených federácií, najmä z hľadiska presnosti číselných údajov, regulárnosti, hľadania úspor, rentability a racionálnosti, čo by naznačovalo existenciu aktívnej kontroly riadenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. februára 2003, Adolf Truley, C-373/00, EU:C:2003:110, bod 73).

67 Pokiaľ ide konkrétnejšie o schválenie súvah, vnútroštátny súd musí overiť, či jediná „sankcia“ spojená s tým, že CONI neschválila súvahu, spočíva v jej neuverejnení. Takéto indície svedčia o neexistencii donucovacej právomoci CONI vo vzťahu k národným športovým federáciám v tejto súvislosti.

68 Pokiaľ ide o schválenie rozpočtu, vnútroštátnemu súdu prináleží overiť, či, ako to vyplýva z vysvetlení, ktoré poskytla CONI na pojednávaní, národné športové federácie v konečnom dôsledku rozhodujú o svojom rozpočte bez toho, aby CONI mohol brániť jeho prijatiu, a týmto spôsobom kontrolovať riadenie týchto federácií v tejto oblasti, čo by tiež znamenalo neexistenciu donucovacej právomoci CONI.

69 Pokiaľ ide o právomoc CONI uvedenú v článku 23 ods. 2 jeho stanov určovať finančné príspevky pridelené národným športovým federáciám a definovať jednotlivé alokačné sektory pre tieto príspevky, vnútroštátnemu súdu prináleží overiť vplyv tejto právomoci na konkrétne riadenie FIGC, ako aj na

schopnosť FIGC zachovať si kontrolu nad jej rozhodnutiami v oblasti verejného obstarávania. V tomto rámci bude vnútroštátny súd musieť zohľadniť skutočnosť, že jednak sa zdá, že verejné príspevky sú na základe tohto ustanovenia rozdelené podľa veľmi všeobecných kategórií v rámci verejného rozmeru športovej činnosti, a to podpora športu u mladých ľudí, príprava na olympijské hry a príprava na vrcholovú športovú činnosť, a jednak, že v konkrétnom prípade FIGC, ako to vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania a z informácií poskytnutých na pojednávaní, je v každom prípade verejné financovanie tejto federácie minoritné, pretože táto federácia je schopná financovať sa sama.

70 Po piate, pokiaľ ide o právomoc CONI vymenovať podľa článku 7 ods. 5 písm. hl) stanov CONI audítorov, ktorí ho zastupujú v národných športových federáciách, vnútroštátnemu súdu prináleží overiť, či audítori sú schopní ovplyvniť politiku riadenia tejto federácie, predovšetkým v oblasti verejného obstarávania, vzhľadom na skutočnosť, ako vyplýva z písomných pripomienok FIGC a CONI, že títo audítori nemajú právomoc veta a nemajú žiadnu právomoc zastupovania ani žiadnu riadiacu právomoc.

71 Po šieste, pokiaľ ide o právomoc CONI stanovenú v článku 5 ods. 2 písm. e) legislatívneho dekrétu č. 242, ako aj v článku 6 ods. 4 písm. e) a e1), článku 7 ods. 5 písm. e) a článku 23 ods. 3 stanov CONI, kontrolovať výkon činností verejnej povahy zverených národným športovým federáciám, ako aj všeobecnejšie riadne fungovanie týchto federácií, prináleží vnútroštátnemu súdu, aby overil dosah tejto kontroly na autonómiu riadenia uvedených federácií a ich rozhodovaciu schopnosť v oblasti verejného obstarávania. Vnútroštátny súd bude musieť konkrétne overiť, či sa kontrola riadneho fungovania národných športových federácií, ako je uvedené v bode 53 tohto rozsudku, obmedzuje najmä na oblasti pravidelnej organizácie súťaží, olympijskej prípravy, vrcholovej športovej činnosti a využívania finančnej pomoci, alebo či CONI vykonáva aktívnejšiu kontrolu nad riadením týchto federácií.

72 Pokiaľ ide konkrétnejšie o právomoc CONI zaviesť nútenú správu nad národnými športovými federáciami v prípade závažných nezrovnalostí pri riadení, závažných porušení športového práva, nemožnosti fungovania týchto federácií alebo problémov s riadnym priebehom športových súťaží, prináleží vnútroštátnemu súdu, aby s cieľom vylúčiť existenciu aktívnej kontroly nad riadením uvedených federácií, určil, tak ako tvrdili FIGC, CONI a talianska vláda vo svojich písomných pripomienkach a na pojednávaní, či tieto prípady intervencie zo strany CONI, ako vyplývajú z článku 5 ods. 2 písm. ec) a článku 7 ods. 2 písm. f) legislatívneho dekrétu č. 242, ako aj článku 6 ods. 4 písm. f1), článku 7 ods. 5 písm. f) a článku 23 ods. 3 stanov CONI, patria do jednoduchej kontroly regulárnosti a nie do kontroly politiky riadenia národných športových federácií a či, bez ohľadu na výnimočný charakter zavedenia nútenej správy, výkon tejto právomoci neznamená stálu kontrolu riadenia týchto federácií (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. februára 2001, Komisia/Francúzsko, C-237/99, EU:C:2001:70, body 55 a 56).

73 Je potrebné spresniť, ako to v podstate uviedol generálny advokát v bode 66 svojich návrhov, že na účely posúdenia existencie aktívnej kontroly CONI nad riadením FIGC a možnosti vplyvu CONI na rozhodnutia CONI v oblasti verejného obstarávania musí byť analýza rôznych právomocí CONI predmetom celkového posúdenia, pričom treba spresniť, že vo všeobecnosti bude možné odhaliť túto existenciu prostredníctvom nepriamych dôkazov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. februára 2001, Komisia/Francúzsko, C-237/99, EU:C:2001:70, bod 59).

74 Pokiaľ ide o okolnosť, na ktorú poukázal vnútroštátny súd, že za predpokladu, že by sa dospelo k záveru, že CONI kontroluje riadenie národných športových federácií, akou je FIGC v zmysle druhej časti alternatívy uvedenej v článku 2 ods. 1 bode 4 písm. c) smernice 2014/24, tieto federácie vykonávajú z dôvodu ich väčšinovej účasti v hlavných rozhodovacích kolegiálnych orgánoch CONI na základe článkov 4 a 6 legislatívneho dekrétu č. 242 vplyv na činnosť CONI, ktorý vyvažuje túto kontrolu, je potrebné zdôrazniť, že táto okolnosť je relevantná len v prípade, že možno preukázať, že každá z týchto federácií môže samostatne vykonávať významný vplyv na kontrolu riadenia vykonávanú

voči nej zo strany CONI, v dôsledku čoho môže byť táto kontrola neutralizovaná a národná športová federácia tak opäť získa kontrolu nad svojím riadením, a to bez ohľadu na vplyv ostatných národných športových federácií nachádzajúcich sa v podobnej situácii.

75 Vzhľadom na všetky už vyššie uvedené úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že druhá časť alternatívy uvedenej v článku 2 ods. 1 bode 4 písm. c) smernice 2014/24 sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade, ak národná športová federácia disponuje podľa vnútroštátneho práva autonómiou riadenia, riadenie tejto federácie možno považovať za podliehajúce kontrole verejného orgánu len vtedy, ak z analýzy všetkých právomocí, ktorými tento orgán disponuje vo vzťahu k uvedenej federácii, vyplýva, že existuje aktívna kontrola riadenia, ktorá v skutočnosti narušuje túto autonómiu takým spôsobom, že tento orgán môže ovplyvňovať rozhodnutia tejto federácie v oblasti verejného obstarávania. Okolnosť, že jednotlivé národné športové federácie majú vplyv na činnosť dotknutého orgánu verejnej moci z dôvodu ich väčšinovej účasti v hlavných rozhodovacích kolegiálnych orgánoch tohto orgánu, je relevantná len vtedy, ak možno preukázať, že každá z týchto federácií, posudzovaná samostatne, môže mať významný vplyv na verejnú kontrolu vykonávanú voči nej týmto orgánom, v dôsledku čoho je táto kontrola neutralizovaná a takáto športová federácia tak opäť získa kontrolu nad svojím riadením, a to bez ohľadu na vplyv ostatných národných športových federácií nachádzajúcich sa v podobnej situácii.

O trovách

76 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 2 ods. 1 bod 4 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES sa má vykladať v tom zmysle, že subjekt poverený úlohami verejnej povahy, ktoré sú taxatívne definované vnútroštátnym právom, možno považovať za subjekt, ktorý bol zriadený na osobitný účel plnenia potrieb všeobecného záujmu, ktoré nemajú priemyselný alebo obchodný charakter v zmysle tohto ustanovenia, aj keď tento subjekt nebol zriadený vo forme správneho orgánu, ale združenia, na ktoré sa vzťahuje súkromné právo, a niektoré z jeho činností, ktoré je schopný samofinancovať, nemajú verejný charakter.**

2. **Druhá časť alternatívy uvedenej v článku 2 ods. 1 bode 4 písm. c) smernice 2014/24 sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade, ak národná športová federácia disponuje podľa vnútroštátneho práva autonómiou riadenia, riadenie tejto federácie možno považovať za podliehajúce kontrole verejného orgánu len vtedy, ak z analýzy všetkých právomocí, ktorými tento orgán disponuje vo vzťahu k uvedenej federácii, vyplýva, že existuje aktívna kontrola riadenia, ktorá v skutočnosti narušuje túto autonómiu takým spôsobom, že tento orgán môže ovplyvňovať rozhodnutia tejto federácie v oblasti verejného obstarávania. Okolnosť, že jednotlivé národné športové federácie majú vplyv na činnosť dotknutého orgánu verejnej moci z dôvodu ich väčšinovej účasti v hlavných rozhodovacích kolegiálnych orgánoch tohto orgánu, je relevantná len vtedy, ak možno preukázať, že každá z týchto federácií, posudzovaná samostatne, môže mať významný vplyv na verejnú kontrolu vykonávanú voči nej týmto orgánom, v dôsledku čoho je táto kontrola neutralizovaná a takáto športová federácia tak opäť získa kontrolu nad svojím riadením, a to bez ohľadu na vplyv ostatných národných športových federácií nachádzajúcich sa v podobnej situácii.**

Podpisy